

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/109/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114208550
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1114208550.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov JUDr. Alexandry Hanusovej a JUDr. Ing. Maria Dubaňa v právnej veci navrhovateľky: Mgr. A. A., L. XXXX, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Kovačikom, Panenská 7, Bratislava, proti odporcovi: Wüstenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, Bratislava, o zaplatenie 355,50 eura s prísl., na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k 17C/134/2014-132, zo dňa 17.10.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke 355,50 eura, **p o t v r d z u j e**.

Vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 355,50 eura spolu s úrokom z omeškania 5,25 % ročne od 11.2.2014 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku 21 eur a trovy právneho zastúpenia 138,40 eura, na účet právneho zástupcu.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala od odporcu zaplatenia 355,50 eura titulom náhrady škody, spôsobenej na čelnom skle jej osobného motorového vozidla prevádzkou motorového vozidla F. V., poisteného u odporcu. Návrh odôvodnila tým, že odporca jej odmietol poskytnúť poistné plnenie v súvislosti s rozbitím a výmenou poškodeného čelného skla s odôvodnením, že mu nebola dostatočným spôsobom preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody na jej vozidle a prevádzkou motorového vozidla u neho poisteného F. V..

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa preukázané, že svedok F. V. mal u odporcu poistený osobný automobil zn. V. X., EČV: Q. XXX B., a že dňa 2.1.2014 o XX.XX hod. na výjazde z B. na diaľnicu smerom na X., poistený F. V., spôsobil navrhovateľke ako majiteľke osobného automobilu zn. G. F., EČV: Q. XXX C. odrazeným kameňom poškodenie čelného skla na strane spolujazdca. Z kópie faktúry č. XXXX/XX z 16.01.2014, vystavenej pre navrhovateľku, zistil, že spoločnosť AUTO BDM, s.r.o. jej za výmenu čelného skla na automobile zn. G. F., EČV: Q. XXX C. vyúčtovala celkovú sumu 355,50 eura. Kópiou žiadosti navrhovateľky o poskytnutie poistného plnenia z 20.1.2014 mal preukázané, že navrhovateľka požiadala odporcu o poskytnutie poistného plnenia z poistnej zmluvy poistenia zodpovednosti za škodu č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej s F. V., a z kópie oznámenia stanoviska odporcu k škodovej udalosti č. XXXX.XXXX/XXX - čelné sklo z 15.1.2014, že odporca odmietol nahradiť túto škodu, pretože mu nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody na vozidle navrhovateľky a prevádzkou motorového vozidla poisteného F. V..

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa vyvodil, že na osobnom motorovom vozidle navrhovateľky zn. G. F., EČV: Q. XXX C. bolo X.X.XXXX poškodené čelné sklo. Pri hodnotení svedeckých výpovedí sa priklonil na stranu navrhovateľky a uznal, že prevádzkou motorového vozidla F. V. dňa 2.1.2014, v čase približne o XX.XX hod., na príjazdovej ceste z B.j smerom na X., bola na vozidle navrhovateľky spôsobená škoda spočívajúca v prasknutí čelného skla po náraze kamienka, ktorý vyletel spod kolesa vozidla, ktoré v tom čase viedol F. V.. Podľa názoru súdu prvého stupňa táto okolnosť mala povahu v prevádzke vozidla F. V., prasknutie čelného skla na vozidle navrhovateľky bolo zapríčinené vyletením kamienka spod kolesa vozidla F. V.. Keďže v prípade poistného plnenia zo strany odporcu navrhovateľke vzniká odporcovi právo na regres voči F. V., a to za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 12 ods. 1 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. o povinnom zmluvnom poistení“), súd prvého stupňa nemal dôvod považovať svedeckú výpoveď F. V. za nevieryhodnú. Poukázal na stanovisko NBS, podľa ktorého vymrštenie kameňa spod kolies iného motorového vozidla je okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke. Prejavom prevádzky motorového vozidla je v tomto prípade otáčavý pohyb jeho kolies. Aj keď kameň nie je súčasťou motorového vozidla, bez pôsobenia otáčavého pohybu kolies idúceho motorového vozidla by kameň zostal na svojom mieste na ceste a k jeho vymršteniu a vzniku škody by nedošlo.

Navrhovateľka v konaní podľa súdu prvého stupňa preukázala, že za opravu skla zaplatila 355,50 eura, čo je skutočná škoda, ktorá jej vznikla (§ 4 ods. 2 písm. b) zák. o povinnom zmluvnom poistení) a ktorú jej odporca ako zmluvný partner poisteného F. V. listom z 15.1.2014 odmietol ako poškodenej uhradiť (§ 15 ods. 1 zák. o povinnom zmluvnom poistení). Konštatoval ďalej, že navrhovateľka preukázala v konaní aj to, že poistná udalosť bola odporcovi oznámená 10.1.2014, teda v lehote 15 dní od vzniku poistnej udalosti (§ 10 ods. 1 písm. a) zák. o povinnom zmluvnom poistení). Odporca v konaní netvrdil, že by si s poisteným F. V. dohodol, že za poškodenie čelného skla iného účastníka cestnej premávky neposkytne poškodenému poistné plnenie a takáto výluka nevyplýva ani z ustanovenia § 5 zák. o povinnom zmluvnom poistení.

Zistený skutkový stav súd prvého stupňa posudzoval podľa § 2 písm. d), písm. e), písm. f), písm. g), písm. i a písm. j), § 4 ods. 1, ods. 2 a ods. 4, § 5 ods. 1 písm. d), § 10 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 1 prvá veta, § 12 ods. 1 písm. a) a § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení, § 799 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 a § 823 Obč. zák. Vychádzal z toho, že zák. o povinnom zmluvnom poistení je osobitným zákonom vo vzťahu k Obč. zák. a tiež k Obch. zák., a keďže v danom prípade zmluvu o povinnom zmluvnom poistení uzatvorila fyzická osoba - nepodnikateľ, možno na tento vzťah subsidiárne aplikovať ustanovenia Obč. zák., najmä jeho § 420a, ak to nie je v rozpore s ustanoveniami zák. o povinnom zmluvnom poistení.

K rozhodnutiu o úroku z omeškania súd prvého stupňa uviedol, že odporca na žiadosť navrhovateľky o poistné plnenie odpovedal listom z 15.1.2014, v ktorom neuznal zodpovednosť poisteného F. V. a ktorý sa dostal k navrhovateľke najneskôr 10.2.2014; od 11.2.2014 sa teda dostal do omeškania s plnením. Nárok posúdil podľa § 517 ods. 2 a § 563 Obč. zák. a navrhovateľke priznal úrok z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 355,50 eura od 11.2.2014 až do zaplatenia.

O náhrade trov konania rozhodoval podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke priznal náhradu za zaplatený súdny poplatok 21 eur a za právne zastúpenie advokátom 138,40 eura.

Proti rozsudku podal odvolanie odporca a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh zamietnuť, prípadne ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vytkol nesprávne skutkové zistenia a namietal proti tomu, že „sa priklonil“ na stranu navrhovateľky „a uznal“, že prevádzkou motorového vozidla poisteného bola na vozidle navrhovateľky spôsobená škoda spočívajúca v prasknutí čelného skla, a to z dôvodu nárazu kamienka, ktorý vyletel spod kolesa vozidla, ktoré viedol poistený. Zastával názor, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi prevádzkou konkrétneho motorového vozidla a škodou. Uviedol, že v prípade odmršteného kameňa od kolies vozidla si údajný škodca vzhľadom na hmotnosť takto odmršteného predmetu nemôže byť vedomý toho, že spod jeho kolies odletel kameň, pretože túto skutočnosť vzhľadom na pomer hmotnosti vozidla a kameňa nemôže zaregistrovať; už vôbec nemôže zaregistrovať to, že odmrštený kameň trafil čelné sklo za ním idúceho motorového vozidla. Toto tvrdenie potvrdzuje aj výpoveď poisteného, ktorý uviedol, že nezaznamenal, že by spod kolies jeho vozidla vyletel kamienok, ktorý by spôsobil prasknutie

čelného skla na vozidle navrhovateľky. Podľa neho rovnako aj šofér, resp. iná osoba v poškodenom aute môže zaregistrovať až náraz kameňa na čelné sklo a nemôže vidieť, že kameň bol odmrštený práve od motorového vozidla údajného škodcu, môže to len predpokladať, čo potvrdzuje aj výpoveď navrhovateľky. Mal za to, že ten, kto nemohol byť očitým svedkom vzniku škody (údajný škodca), môže len reprodukovvať predpoklady o vzniku škody vyslovené poškodeným.

Vzhľadom na uvedené mal za to, že súdom prvého stupňa zistený skutkový stav nevyplýva z vykonaného dokazovania. Namietal, že súd prvého stupňa si neuvedomil, že skutočnosti vyplývajúce z výpovedí účastníkov škodovej udalosti sú neverifikovateľné tvrdenia, majúce pôvod výlučne vo výpovedi navrhovateľky. Jej tvrdenia však musia byť opreté aj o iné dôkazy, ak sa majú preukázať jej nároky, vzhľadom na to, že dôkazné bremeno je v tomto prípade na navrhovateľke. Súd prvého stupňa takto spravil tvrdenia dôkazmi bez toho, aby navrhovateľka predkladala dôkazy na podporu svojich tvrdení, čím súd prvého stupňa zjavne suploval nesplnenie povinnosti navrhovateľky uniesť dôkazné bremeno a tak v konaní došlo k inej vade, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odporca vytykal súdu prvého stupňa aj to, že sa v odôvodnení rozsudku náležite nevysporiadal s právnou otázkou, či je predmetná škoda liberovateľná a ani s právnou otázkou priznania úrokov z omeškania, a tak mu odňal možnosť konať pred súdom.

Právny názor súdu prvého stupňa, na ktorom založil svoje rozhodnutie, považoval za nesprávny preto, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno a z dôvodu existencie liberačných dôvodov na strane poisteného. Poukázal na znenie § 4 ods. 2 písm. b) zák. o povinnom zmluvnom poistení, § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a § 428 Obč. zák., kde je upravená možná liberalizácia prevádzateľa motorového vozidla. V tejto súvislosti uviedol, že nemožno každú škodu spôsobenú prevádzkou (§ 427 Obč. zák.) stotožňovať so škodou spôsobenou okolnosťou v prevádzke (§ 428 Obč. zák.), pretože ku škode dôjde vždy prevádzkou motorového vozidla. Z toho vyvodil, že existujú škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla, avšak nespôsobené okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke. Vyplýva z toho i to, že skupina škôd vzniknutých prevádzkou motorového vozidla je širšia než skupina škôd vzniknutých z okolností majúcich pôvod v prevádzke. Vyslovil názor, že kameň ležiaci na ceste nespĺňa znaky súčasť prevádzky. Skutočnosť, že je odmrštený kolesom vozidla ju tiež súčasťou prevádzky nerobí, kinetická energia udelená krútiacou silou kolesa je len pôsobenie osobitnej povahy prevádzky na okolnosť nemajúcu pôvod v prevádzke. Ak by teda súd posúdil kameň na ceste ako okolnosť majúcu pôvod v prevádzke len preto, že bol odmrštený krútiacou silou kolesa, subsumoval by (nepreukázaný) skutkový stav na nesprávnu právnú normu, čím vec nesprávne právne posúdil.

Odporca ďalej v odvolaní konštatoval, že prevádzateľ sa podľa § 428 veta druhá Obč. zák. môže zbaviť zodpovednosti za škodu, ktorá 1/ bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla (§ 427 Obč. zák.), 2/ avšak bola vyvolaná vonkajšími okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v prevádzke, 3/ škode sa nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Uviedol, že možnosť zabránenia vzniku škody vynaložením všetkého úsilia, ktoré možno požadovať, sa posudzuje objektívne, t.j. nevychádza sa zo subjektívnych možností konkrétneho vodiča, práve naopak sa vychádza z objektívne novej starostlivosti, ktorú možno od ktoréhokoľvek vodiča očakávať v danej situácii. Ak skutočne bola vozovka posypaná zimným posypom (čo nebolo preukázané), tak od údajného škodcu nebolo možné požadovať väčšie úsilie na odvrátenie škody ako jazdiť primeranou rýchlosťou, a preto je zbavený zodpovednosti za škodu. Podľa odporcu by bolo absurdne formalistické a nespravodlivé požadovať od vodiča, aby sústredil svoju pozornosť na každý, i najmenší kameň na ceste a snažil sa mu vyhnúť, pretože je to objektívne nemožné, o to viac, ak sa preukáže, že vozovka bola v celej šírke jazdného pruhu posypaná. Vzhľadom na uvedené je vodič (a s ním rovnako prevádzateľ) liberovaný zo zodpovednosti za škodu. Rovnako by bolo nespravodlivé potom od odporcu požadovať v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zák. o povinnom zmluvnom poistení náhradu škody, pri ktorej sa škodca zbavil zodpovednosti. Mal za to, že nie je povinný škodu nahradiť, nakoľko nie je daná zodpovednosť poisteného. Nesúhlasil s argumentáciou súdu prvého stupňa poukazom na stanovisko útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska zo 16.7.2013, ktoré bolo vydané nad rámec jej právomoci a obsahuje nesprávny právny názor, ktorý je aj v rozpore so súdnou praxou.

V odvolaní odporca namietal aj priznanie úrokov z omeškania. Podľa neho súd prvého stupňa pri posúdení tohto nároku vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň sa v odôvodnení nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou, že nie je daný právny základ tohto nároku. Mal za to,

že len konštatovanie priznania určitého nároku bez náležitého odôvodnenia zakladá nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, a tak mu bola postupom súdu prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že v trojmesečnej lehote od oznámenia navrhovateľky (doručeného 10.1.2014) si podľa § 11 ods. 6 písm. b) zák. o povinnom zmluvnom poistení splnil svoju povinnosť listom z 15.1.2014; to ho v zmysle § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení zbavilo povinnosti platiť úrok z omeškania. Omeškanie v danej veci je podľa neho potrebné posudzovať podľa osobitnej úpravy § 11 ods. 6 zák. o povinnom zmluvnom poistení s prihliadnutím na splatnosť záväzku poisťovne uhradiť poistné plnenie v lehote stanovenej § 11 ods. 7 zák. o povinnom zmluvnom poistení. Zastával názor, že v zmysle 11 ods. 8 zák. o povinnom zmluvnom poistení nie je povinný navrhovateľke uhradiť úrok z omeškania, a to až do okamihu splatnosti poisteného plnenia, ktorým je 15 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poistiteľovi.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadala napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že argumenty uvedené odporcom v odvolaní neobstoja, pretože sú prekonané ustálenou judikatúrou súdov SR, vrátane judikatúry Krajského súdu v Bratislave a Stanoviskom občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR Cpj 5/2014 z 3.6.2014. Konštatovala, že škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke, pričom zodpovednosti za túto škodu sa podľa ustanovenia § 428 veta prvá Obč. zák. nemožno zbaviť. K námietkam odporcu proti rozhodnutiu o úrokoch z omeškania poukázala na ustanovenie § 11 ods. 6 zák. o povinnom zmluvnom poistení, ktorý rozlišuje dve samostatné právne významné skutočnosti, ktorými sú „skončenie prešetrovania“ a „doručenie písomného vysvetlenia dôvodov odmietnutia poskytnutia poistného plnenia poškodenému“. Ustanovenie § 11 ods. 8 zák. o povinnom zmluvnom poistení sa týka povinnosti odporcu platiť úroky z omeškania, ak odporca nesplní povinnosti stanovenú § 11 ods. 6 zák. o povinnom zmluvnom poistení. Úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 v spojení s § 11 ods. 6 zák. o povinnom zmluvnom poistení sankcionujú neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, avšak v žiadnom prípade nezabavujú odporcu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie, a to aj v prípade, ak odporca povinnosti uvedené v ustanovení § 11 ods. 6 zák. o povinnom zmluvnom poistení splnil včas (t.j. včas skončil prešetrenie poistnej udalosti, resp. poskytol písomné vysvetlenie o odmietnutí poskytnutia poistného plnenia). Konštatovala, že odporca skončil prešetrovanie vypracovaním písomného oznámenia o odmietnutí poskytnutia poistného plnenia 15.1.2014, ktoré jej bolo doručené 10.2.2014. Odporca bol teda povinný uhradiť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie (poistného šetrenia), t.j. do 30.1.2014. Odporca sa tak v zmysle príslušných ustanovení zák. o povinnom zmluvnom poistení dostal do omeškania s úhradou poistného plnenia už od 31.1.2014 a od tohto dňa jej patria úroky z omeškania až do uhradenia poistného plnenia. Pretože si návrhom uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od 11.2.2014, t.j. dňom nasledujúcim po dni, v ktorom jej bolo doručené písomné oznámenie odporcu o tom, že jej neuhradí škodu, súd prvého stupňa, ktorý akceptoval jej návrh, jej správne priznal úrok až od tohto dňa.

Odvolací súd preskúmal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné iba čiastočne. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.6.2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Súd prvého stupňa v preskúmvanej veci podľa odvolacieho súdu vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností pre posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľky v časti priznania náhrady škody. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania podľa ustanovenia § 132 O.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správne právne závery o tom, že poškodenie čelného skla na motorovom vozidle navrhovateľky bolo spôsobené vymršteným kameňom spod kolies vozidla poisteného F. V., ktorý išiel pred motorovým vozidlom navrhovateľky a vec posúdil podľa zodpovedajúcich ustanovení zák. o povinnom zmluvnom poistení (§ 2, § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 písm. d), § 10 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 1 veta prvá, § 12 ods. 1 písm. a) a 15 ods. 1), Obč. zák. (§ 420a ods. 1 a ods. 2 písm. j), ods. 3, § 823 a § 799 ods. 1 až 3), ktoré aj správne vyložil a dôvody, pre ktoré vyhovel návrhu v časti istiny aj náležite v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, pričom sa vysporiadal so skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci a aj s relevantnými argumentmi sporových strán.

Odvolačný súd poukazuje na to, že obsah oznámenia o poistnej udalosti z 8.1.2014 vyhotovený navrhovateľkou a adresovaný odporcovi (o tom, že 2.1.2014 o 16.30 hod. pri výjazde z B. na diaľnicu v smere na X. došlo ku škodovej udalosti, keď od vozidla idúceho pred vozidlom navrhovateľky vyletel kameň a poškodil čelné sklo na jej vozidle) korešponduje s obsahom oznámenia o poistnej udalosti zo 7.1.2014 vyhotoveným F. V. a obsahom jeho výpovede ako svedka, že s danou časou bolo na ceste veľa kamienkov, ktoré aj jemu vyskakovali na blatník, a svedka JUDr. A. A., manžela navrhovateľky, ktorý motorové vozidlo navrhovateľky viedol, že v čase, keď kamienok buchol do čelného skla vozidla sa na vozovke nenachádzalo iné motorové vozidlo ako vozidlo F. V..

Otázkou, či škoda na čelnom skle vozidla spôsobená kameňom, ktorý bol vymrštený vozidlom idúcim pred ním má pôvod v prevádzke a či v takomto prípade je zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla liberovateľná sa už zaoberal Najvyšší súd SR v stanovisku č. Cpj 5/2014 z 3.6.2014 (uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 10/2014). Podľa názoru najvyššieho súdu aj škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke; zodpovednosti za túto škodu sa podľa § 428 veta prvá Obč. zákonníka nemožno zbaviť.

V odôvodnení uvedeného stanoviska najvyšší súd uvádza, že „právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431 Obč. zák.) je založená na tom, že ako podmienka vzniku zodpovednostného vzťahu sa nepredpokladá porušenie právnej povinnosti, ak je škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky (ktorá je súhrne označená ako dopravné prostriedky). Ide o zodpovednosť objektívnu, kedy sa zodpovedná osoba (prevádzkovateľ) nemôže zbaviť zodpovednosti tým, že preukáže nedostatok zavinenia; jej zodpovednosť je vylúčená len pri splnení liberačných dôvodov (§ 428 Obč. zákonníka). Zákon tým poskytuje zvýšenú ochranu poškodenému a reflektuje skutočnosť, že dopravné prostriedky predstavujú viac či menej zložité technické zariadenia, s čím sú spojené zvýšené nároky na ich ovládanie, pohybujú sa spravidla väčšou rýchlosťou a vykazujú preto zvýšené riziko vzniku škôd pre prepravované osoby či pre okolie. Objektívna zodpovednosť sa spája práve s týmito prejavmi typickými pre prevádzku zariadení, najmä pre ich pôsobenie na okolie či dovnútra spôsobom, ktorý je výsledkom vlastností dopravného prostriedku, schopného premiestňovať sa z miesta na miesto a prepravovať pritom osoby alebo veci.

Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (ktorá vzniká bez zreteľa na zavinenie) len v prípade, že preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Svojej zodpovednosti sa však prevádzkovateľ nemôže zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Za okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke (pri ktorých liberácia vôbec nie je možná) považuje súdna prax okolnosti, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky, t.j. tzv. „vnútorné“ okolnosti tej-ktorej prevádzky. Odpoveď na otázku, či a kedy ide o takúto okolnosť, vždy závisí od povahy a okolností konkrétneho prípadu. Súdna prax v záujme ochrany poškodených osôb vykladá pojem prevádzky veľmi široko. Za takú okolnosť sa považuje napr. zlyhanie bŕzd, vada materiálu, nedostatočná údržba zariadenia prevádzky, prasknutie pneumatiky či iné nedostatky materiálu (a to aj skryté), ale aj okolnosti a nedostatky na strane vodiča či iných osôb použitých pri prevádzkovaní dopravy. Motorové vozidlo je v prevádzke nielen vtedy, keď sa pohybuje, ale aj vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor. Prevádzkou motorového vozidla je aj príprava k jazde a bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj výkony potrebné na údržbu vozidla. Už samo uvedenie motoru do chodu patrí k prevádzke motorového vozidla bez ohľadu na to, či sa vozidlo uvedie do pohybu a či nie, či sa to stalo na ceste, prípadne na inom priestranstve verejnosti prístupnom alebo ešte v garáži, a či motor uviedol do chodu sám prevádzateľ alebo jeho pracovník. Medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke patria aj nedostatky, či vady materiálu, a to aj nespoznateľné (napr. R 80/1970, R 9/1972, R 3/1984).

Majúc na zreteli uvedené, nie sú pochybnosti o tom, že samotný pohyb (valivý pohyb kolies) a rýchlosť dopravného prostriedku sú osobitnou, špecifickou vlastnosťou jeho prevádzky. Ak v súvislosti s valivým pohybom kolies dôjde k vymršteniu kameňa, ktorý spôsobí škodu na čelnom skle iného auta, k takejto škode dochádza v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, t.j. s jeho činnosťou a pohybom. Prejavom prevádzky motorového vozidla je v tomto prípade otáčavý pohyb jeho kolies. Aj keď kameň nie je súčasťou motorového vozidla, bez pôsobenia otáčavého pohybu kolies idúceho motorového vozidla by kameň zostal na svojom mieste na ceste a k jeho vymršteniu a vzniku škody by nedošlo.

Prevádzka motorového vozidla je teda príčinou vymrštenia kameňa, ktorý nárazom do čelného skla iného motorového vozidla spôsobí škodu.“

Uvedeným stanoviskom sú zodpovedané námietky odporcu uvádzané v odvolaní tak, že škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke a že zodpovednosti za túto škodu sa podľa ustanovenia § 428 veta prvá Obč. zák. nemožno zbaviť. Ak poškodenie čelného skla na vozidle navrhovateľky bolo spôsobené kameňom vymršteným kolesom motorového vozidla poisteného u odporcu, ide o škodu, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke (bez možnosti liberácie) a súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, ak navrhovateľke priznal náhradu za jeho opravu.

Z vyššie uvedených dôvodov je zrejmé, že súd prvého stupňa rozhodol v časti priznanej istiny vecne správne, keď navrhovateľke priznal právo na náhradu škody za poškodené čelné sklo na motorovom vozidle. Odvolaciemu súdu preto rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke 355,50 eura, t.j. v časti istiny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

S námietkou odporcu, že súd prvého stupňa dostatočne neodôvodnil rozhodnutie o priznaní úroku z omeškania, sa odvolací súd stotožnil a napadnuté rozhodnutie v tejto časti z tohto dôvodu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku k tejto časti nároku sa obmedzil iba na citáciu § 517 ods. 2 a § 563 Obč. zák. a konštatovanie, že odporca sa od 11.2.2014 včasným neuhradením poistného plnenia, dostal do omeškania. Odkazuje na zákonné ustanovenia bez uvedenia rozhodujúcich skutočností a vlastných úvah, ktoré by vysvetľovali právne posúdenie veci (a to najmä vzhľadom na úpravu osobitného zák. o povinnom zmluvnom poistení v jeho § 11 ods. 7). Z odôvodnenia tejto časti rozsudku nevyplýva, akými úvahami sa súd prvého stupňa riadil pri aplikácii výlučne úprav Občianskeho zákonníka, ktorý nerieši otázku omeškania poisťovne pri odmietnutí plnenia z poistenia; rozsudok v uvedenej časti je preto nepreskúmateľný.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa vec opätovne prejedná v časti uplatneného úroku z omeškania a svoje rozhodnutie odôvodní spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne i o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.